

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izjave vsak četrti in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrto leto 1-50 K. Naročniki in Naročnice 3 K, za drugo letnoročnino dodatno 3 K. Kdor hoče svoj po nje, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravišvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do enovrednosti. — Vse Katoškega štampa družba“ dobiva list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišvo: Koroška cesta šte. 3, upravnica narodna, izdajatelj in odgovorni urednik. — Za večerino enice primeren pogost. V oddelku „Jedla in pijača“ štate beseda 5 vin. Parte in zalvale venla pečivstva 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Izjave se sprejemajo do torka opoldne. — Neizpisane reklamacije so polnoma proste.

Orlovski tabor v Celju dne 27. julija.

Spored javne telovadbe v Celju. 1. Celjski naraščaj — proste vaje. 2. Orli — proste vaje. 3. Orlice — proste vaje. 4. Orli — vaje s palicami. 5. Orodna telovadba Orlov in naraščaja. 6. Orlice — vaje s šerpami. 7. Orli — vaditeljske proste vaje. 8. Alegorična skupina na 5 bradljah.

Priprave za tabor v Celju 27. julija kažejo, da obeta biti ta dan v Celju prijetno in poučno za vse udeležence. Ob prihodu vlakov iz Ljubljane in Maribora bodo na bližnjem griču pokali topiči kakor tudi pri vsakem glavnem delu sv. maše. Sprevod bo razvrščen pred kolo-dvorom. Za red in pojasnila bodo skrbeli celjski Orli in reditelji na konjih. Za vsako pojasnilo se obrnite nanje. Sv. maša se bo vršila v farni cerkvi. Ker pa vsi udeleženci ne bodo mogli v cerkvi, bo mašo spremljala pred cerkvijo orlova godba, glavne dele sv. maše se bo nanašalo z rogovi. Govorilo bo na trgu pred Nar. Domom več gospodov, med njimi dr. Verstovšek. Povabili smo tudi dr. Korošca. Če mu bo le čas dopuščal, pride v Celje! Tudi izlet na razvaline Starega Gradu je vabljiv, ker je z glavnega stolpa krasen razgled po okolici. Javna telovadba na dvorišču ljudske šole bo obsegala osem raznovrstnih točk. Telovadišče bo lepo okrašeno. Po javni telovadbi veselica. Razni paviljoni bodo skrbeli za okrepčilo po kolikor mogoče nizki ceni. Na taboru bo igrala orlovska godba iz št. Petra v Savinjski dolini. V nedeljo vse v Celje!

Mirovni pogoji za Nemško Avstrijo.

Dne 20. julija je pariška mirovna konferenca izročila Nemški Avstriji končnoveljavne mirovne pogoje, ki so zelo trdi. Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo obsega v glavnem naslednje določbe:

Nemška Avstrija mora plačati vojno odškodnino.

Kako vsoto in v kakih rokih bo Nemška Avstrija plačevala v tridesetih letih kot vojno odškodnino, bo določila komisija za obnovo. Ta komisija bo dognala najprej vsoto, ki jo mora Nemška Avstrija v letih 1919—1921 plačati v zlatu, blagu, vrednostnih papirjih in drugih vrednotah.

Nemška Avstrija mora oddati vse ladje.

Nemška Avstrija mora odstopiti vse pomorske ladje in nadomestiti vse povzročene izgube zaveznih in pridruženih držav na rečnih ladjah. Nadalje mora nadomestiti stroje in druge sestavne dele.

Jugoslaviji in Rumuniji mora Nemška Avstrija oddati veliko število živine in pohištva.

Zaenkrat mora oddati Nemška Avstrija vrh tega 6000 molznih krav, 2000 mlade goveje živine, 100 bikov, 3000 telet, 2000 glav plemenske goveje živine, 2000 plemenskih konj, 1000 ovac in 1000 pitanih prašičev. Vsa ta živina se razdeli po določenem ključu med Jugoslavijo in Rumunijo. Končno mora Nemška Avstrija oddati tudi še nedoločeno količino popolnoma izdelanega pohištva. Za petletno dobo mora Nemška Avstrija priznati zaveznim in pridruženim vladam (tudi Jugoslaviji) pravico glede izbiranja in uporaba lesa, železa in magnezita.

Predvojne dolgove stare Avstrije morajo prevzeti vse nove države.

Vse države, ki so se polastile bivšega avstrijskega ozemlja, osiroma ki so nastale iz razsula avstro-ogrske monarhije na njenem ozemlju, bodo morale prevzeti primeren del avstrijskega državnega dolga iz predvojne dobe; prav tako tudi Nemška Avstrija.

Vse vojne dolgove mora prevzeti Nemška Avstrija.

Novo države, toda razen Nemške Avstrije, ne bodo imele nikakih obveznosti, ki bi izvirale

iz vojnih dolgov bivše monarhije. Vojna posojila se ožigosajo. Druge države, izvzemši Nemško Avstrijo, nimajo nikakih obveznosti napram lastnikom vojnih posojil na onih ozemljih, toda te države in njih državljani, ki so lastniki državnih posojil, tudi nimajo ničesar zahtevati od Nemške Avstrije. Za vojna posojila v prejšnjem inozemstvu je odgovorna le Nemška Avstrija. Vsaka država ohrani državno lastnino, ki se nahaja na njenem ozemlju.

Kaj bo s starimi bankovci?

Vse nanovo nastale države morajo tekom dveh mesecev na svojem ozemlju nahajajoče se bankovce žigosati in jih tekom 12 mesecev zamenjati za lasten denar. Bankovce, nahajajoče se dne 15. junija 1919 v inozemstvu, prevzame Nemška Avstrija in Ogrska same. Vsaka država obdrži na svojem ozemlju se nahajajoči drobci.

Kaj pa upokojenci?

Civilni in vojaški upokojenci starega cesarstva, ki so si na podlagi te pogodbe pridobili drugo državljanstvo ali si ga še pridobijo, nimajo glede svoje vpokojnine od Nemške Avstrije ničesar terjati.

Nemška Avstrija bo imela vezane roke glede železnic in drugih prometnih sredstev.

Glede vožnje po Donavi, drugih rekah, glede železnic in vseh enakih prometnih sredstev bo imela Nemška Avstrija vezane roke napram zveznim državam. Druge države bodo Avstriji zapovedovale, kje mora zidati železnice in kako voditi promet.

Zveza Čehoslovaške z Jugoslavijo.

V pogodbi je zasigurana zveza (koridor) med Čehoslovaško in Jugoslavijo. Češki koridor med Bratislavo in Reko se deli v dve črti. Prva poteka od Bratislave čez Šopronj preko nemško-avstrijskega ozemlja na Pragersko, druga pa po samo ogrskem ozemlju proti Pragerskem. Ta

LISTEK.

Januš Golec:

V polkovnikovem vozu.

[Povest]

Med tem razmišljanjem o lastni vstrajnosti v oelo hudem ter bridkem smo dosegli ovinek ceste med Černavko in Toporoutzem. Na levo ob tem ovinku se dviga neznaten hribček, ki pa vendar zavira nekoliko zimsko burjo. Vsi ted naravne zapreke je nagromadil vihar na cesto celo goro snega, nastal je zamet, ki je še bil čisto na celoma.

Guzl je pogledal v visoki sneg, čez kolesa se je vgreznil voz, konji so se poglabljali do trebuha, vzpenjali so se samo na kvišku, niso hoteli naprej.

Oberst je zahteval od Guzla, naj okrene s ceste na desno, da se ogneta zametu. Kočijaž se je protivil temu nasvetu, saj je vendar na desno globok obcestni jarek.

Sršenovo srdit je iztrgal polkovnik naredniku vajeti, ošvrnil z bičem po konjih in zasuknil na desno v parmetersko grabo. Voz se je zaguncal, nagnil na desno, sneg se je pokadil — pumpf — tresk in reski! Voz se je prekobilnil v treh krogih preko jarka na ravno pod cesto.

Guzl je odletel pri tem poletu med konje, oberst je običal v jarku, jaz pa sem pretrgal z uprtimi no-

gami platneno streho na vozu, skozi luknjo sem priletel tik starega.

Vsi smo se zasadili čez glavo v sneg, krilili in klatili smo z nogami in rokami, da si pomoremo na površje na oddih in rešitev.

Tatjuška se je izkopal pri vseh svojih 62 letih prvi iz sneženih valov. Otepal si je sneg, prihajoč po konjski navadi.

Majka božja bistrčka se je ustrašila, da bi skoraj bil omahnil nazaj v prepad snega, ko je ugledal mesto Guzla tik sebe mojo postavbo in osebo. Odbrusil bi jo bil peš proti domu, da mu ni zaviral pobege sneg do kolen. Budal je vame s Tomazevo nevero.

Stal sem pred polkovnim valpetom štorasto nemo, kakor bi me bilo vrglo z neba, kjer sem mešal sneg in slabo vreme. Eden drugega sva se bala, oba do skrajnosti presenečena sva molčala.

Medsebojni strah in tišina je prepodila Guzl, ki je miril vsled padca preplašene konje z zateglim:

„Vš — va, a — ha! Na, Miško, Leni, na!“

Nekaj sem momlal staremu pod nos, pa kaj, tega se ne zavedam še danes. Očim je le zamahnil z roko proti najmanj trikrat prekucenemu vozu, da pomorem Guzlu, ki se je mučil sam, da spravi v ravnotežje štirih koles, kar je zdaj stalo in običalo na glavi.

Vsled moje nepričakovane pomoči iznenadenemu naredniku sem dopovedal hitro po slovenski: kako in kaj. Lačen in tešč sem nacukaval oni presneti voz, da

me je pošikaval pot, sem si ugrel ter naravnal vse po vožnji razmetane ude.

Voz je bil sicer polaman, a toliko le ne, da bi ne mogli nadaljevati vožnje. Zlomilo se je oje, katero sva pa povezala za silo z vrvo. — Stari se ni taknil dela niti z mezinem, samo grdo mrko je gledal ter pihal kot burja, ki bi se naj zavrtalila in izsula nad mojo predrzno, nepokorno glavo.

Stopili smo mesto dveh trije v voz, sedli na sedež, krenili z mesta nesreče mimo zameta na levo na cesto. Nadaljevali in končali smo vožnjo med mučnim molkom in srpimi pogledi očeta, ki so gotovo predli maščevalni načrt zoper nepokornega in bogzna še kakim drugim pregreham udanega sina.

Izstopili smo v Toporoutzu pred našo bajto v grabi. Oberst mi je namignil za njim v kočuro, kjer sva posedla za mizo. Pri Bogu in vseh svetih sem pričakoval, da me bo oplazil zdaj očmov korobač kazni v živo do kosti in mozga. Po mojem zgledu se še menda doslej ni pregrešil nikdo zoper sveto osebo gospoda življenja in smrti celega regimenta.

G. H... je ukazal prinesiti nekaj za pod rob in i svojega lastnega, dobrega, kot olje tekočega ogrskega vina. Jedla sva in pila.

Tovariši so naju pogledovali osupli, odkod skupaj in naenkrat tako prijateljstvo? — Mi ni šla jed v slast, dasi tešč, sem iz težka požiral, saj nisem zaupal staremu, ki me bode najprej nahnaril ter napojil, po-

 Prihodnjo nedeljo, 27. julija vse v Celje na tabor naših Orlov!